

ע"פ 8238/12 - ארז טלקר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8238/12

לפני:
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: ארז טלקר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(כב' השופט א' ביתן) מתאריך 28.10.2012 ב-ת"פ
9935-02-10

תאריך הישיבה: ט"ז בכסלו התשע"ה (08.12.2014)

בשם המערער: עו"ד תמר אולמן; עו"ד זועבי פאהום

בשם המשיבה: עו"ד אבי וסטרמן

פסק-דין

השופט ח' מלצר:

1. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' ביתן) מתאריך 28.10.2012. ב-ת"פ 9935-02-10, בגדרו הושטו על המערער העונשים, אשר יפורטו בפסקה 3 שלהלן, זאת בגין הרשעתו בעבירות שוחד ובעבירות נוספות, המפורטות בפסקה 2 שלהלן.

נסקור עתה את הנתונים הרלבנטיים לערעור.

רקע עובדתי

2. לבית המשפט המחוזי הנכבד הוגש כתב אישום המחזיק 10 אישומים בגין עבירות שונות, כנגד המערער, אשר בתקופה הרלבנטית לכתב האישום שירת כשוטר במשטרת ישראל בתפקיד רכז מודיעין בתחנת המשטרה בעיר אילת. לאחר שמיעת 25 עדי תביעה ושמיעת חלק מעדותו הראשית של המערער - הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הודה המערער בעובדות כתב אישום מתוקן, שבו נותרו, לאחר מחיקת חלק מהאישומים, 4 אישומים, שיפורטו להלן בזיקה לסדר הופעתם בכתב האישום המקורי:

(א) האישום הראשון: המערער היה בקשר עם אדם בשם בני גיגי (להלן: בני), שהחזיק בית הימורים באילת. במסגרת קשר זה, המערער פעל במשך 7 שנים כדי למנוע ביצוע פשיטות משטרתיות על בתי הימורים של בני. באופן פרטני, מתואר בגדרי האישום הראשון, כי המערער ניסה להניא אחרים מלמסור למשטרה פרטים על אודות בני. בנוסף, המערער הזהיר את בני בהזדמנויות שונות, ועדכן אותו בדבר פעילויות מתוכננות של המשטרה כנגד בתי הימורים באילת. עוד מתואר, כי באחת השיחות של המערער עם בני הוא ייעץ לו כיצד להפעיל את בית הימורים לנוכח פעילות המשטרה, וגם הודיע לו כי הטעה את המשטרה כשנתן להם כתובת שגויה של בית הימורים.

בתמורה להתנהלותו של המערער בעניינו של בני - הוא קיבל ממנו, במשך 5 שנים, סכומי כסף שבין 5,000 ל-9,000 שקלים מדי חודש. בנוסף, בני סיפק למערער מוצרי אלומיניום בשווי של 5,000 ש"ח, שהותקנו בביתו, מבלי שהמערער שילם תמורתם.

בגין מעשים אלה יוחסו למערער העבירות הבאות: שיבוש מהלכי משפט (עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), שוחד (עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין), והפרת אמונים (עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין).

(ב) האישום השני: בתקופה שבין החודשים דצמבר 2007 למרץ 2008 היה המערער בקשר עם אדם בשם מיכאל מזרחי (להלן: מיכאל), שעבד במועדון לילה באילת, ובנוסף עבד גם כמחלק קלפים בשני בתי הימורים באילת. בתקופה האמורה, סיפק מיכאל למערער משקאות אלכוהוליים ומוצרים נוספים, אותם מיכאל נטל שלא כדין מהמועדון. בתמורה לכך, נמנע המערער מביצוע פשיטות משטרתיות על בית הימורים בו עבד מיכאל.

בתאריך 27.02.2008 יצר המערער קשר טלפוני עם מיכאל, וחשף בפניו את זהותה של סוכנת סמויה שפעלה עמוד 2

באילת בחודשים יולי 2007 עד מרץ 2008, שעל קיומה ידעו רק מספר מצומצם של שותפי סוד במשטרה (להלן: הסוכנת), ועדכן אותו בכך שהיא הפלילה אדם בשם אבנר אביטן (להלן: אבנר) בסחר בסמים.

עוד נאמר בפריט אישום זה כי המערער יצר קשר עם אבנר והזהיר אותו מפני "אנשים לא טובים בעיר". כעבור מספר ימים, אבנר נעצר על ידי המשטרה כחשוד בסחר בסמים. המערער נפגש אתו בתחנת המשטרה ושמע ממנו כי הוא רכש את הסמים מאדם המכונה "קוני". המערער אמר לאבנר שימסור בחקירתו כי הוא רכש את הסמים מאזרח בדואי, על מנת שלא להפליל את "קוני".

בגין מעשים אלה יוחסו למערער העבירות הבאות: שיבוש מהלכי משפט (עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין), שוחד (עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין), הדחה בחקירה (עבירה לפי סעיף 245 לחוק העונשין), גילוי בהפרת חובה (עבירה לפי סעיף 117 לחוק העונשין), הפרת אמונים (עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין), החזקת נכסים שהושגו בעוון (עבירה לפי סעיף 412 לחוק העונשין).

(ג) האישום השישי: המערער היה בקשר עם אדם בשם אבי צפיר (להלן: אבי) שהיה בעלים של שלושה בתי הימורים באילת וכן בעליה של חברה, אשר, ביצעה בין היתר את עבודות העפר, הגינון והריצוף בפרויקט דירות, שבו רכש המערער בית פרטי (להלן: החברה). במהלך חודש ינואר 2008, ביצעה החברה, ללא תשלום, עבודות בחצר הבית של המערער, בשווי כולל של 14,600 ש"ח. בתמורה לכך, המערער נמנע מלבצע פשיטות בבתי הימורים של אבי ואף הצהיר שאין בכוונתו לבצע פשיטות עתידיות עליהם. בנוסף המערער שכנע שוטר אחר שלא לרשום דו"ח תנועה לאבי בגין נסיעה ללא חגורת בטיחות, הימלטות משוטר וסיכון הולכי רגל, זאת תוך שהמערער הציג בפני השוטר מצג שווא, לפיו אבי מסייע לעבודת המודיעין המשטרית.

בגין מעשים אלה יוחסו למערער העבירות הבאות: שיבוש מהלכי משפט (עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין), שוחד (עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין), וקבלת דבר במרמה (עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין).

(ד) האישום התשיעי: בתאריך 08.03.08 גולן ביטון (להלן: גולן) עוכב על ידי שוטר בשל עבירת תנועה שביצע. גולן התקשר אל המערער וביקש את עזרתו. המערער שוחח עם השוטר שעוכב את גולן והציג בפניו מצג שווא לפיו גולן מסייע לו בעבודתו כאיש מודיעין. כפועל יוצא מכך, השוטר נמנע מרישום הדו"ח.

בגין מעשים אלה יוחסו למערער העבירות הבאות: שיבוש מהלכי משפט (עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין), וקבלת דבר במרמה (עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין).

3. המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות שפורטו לעיל, ובתאריך 28.10.2014, ניתן גזר הדין בעניינו. במסגרת גזר הדין בית המשפט קמא הנכבד התייחס לחומרת עבירת השוחד בכלל, ולחומרת המיוחדת כאשר היא מבוצעת בידי שוטר, אשר נמצא בלב העשייה המשטרית והמודיעינית. עוד ציין בית המשפט קמא את משך התקופה הארוכה, שבמהלכה ביצע המערער את העבירות, ואת "המשכורת החודשית" הגבוהה וטובות ההנאה הנוספות שאותם קיבל המערער בתקופה זו. בית המשפט קמא הנכבד קבע עוד כי אין מקום לשעות לבקשת המערער להקלה בעונשו נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, וזאת, בין היתר, מהטעם שלנוכח כפירתו של המערער בעובדות הבסיסיות שיוחסו

לו בכתב האישום, היה נדרש לשמוע ראיות - ודבר זה הוא אחד מהגורמים שהביאו לחלוף הזמן. מנגד, בית המשפט התייחס לנסיבותיו האישיות של המערער, לתרומתו למשטרה, לפגיעה ולסבל שיהיו מנת חלקו בתקופת כליאתו, להודאתו בסוף ההליך, שחסכה זמן שיפוט מסוים, ולחרטה שהביע.

נוכח כל האמור לעיל - בית המשפט קמא הנכבד השית על המערער את העונשים הבאים: 6 שנות מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי (כשהתנאי הוא שבמשך שנתיים מיום שחרורו ממאסרו, המערער לא יעבור עבירת פשע) וקנס בסך של 30,000 ש"ח.

כנגד גזר הדין הנ"ל הוגש הערעור שלפנינו.

טענות הצדדים

4. במסגרת הערעור חוזר המערער בעיקר על הטענות שנטענו בפני בית המשפט קמא הנכבד. המערער טוען כי בית המשפט קמא החמיר עימו יתר על המידה. כך, לא ניתן, לטענת המערער, משקל מספיק להודאתו ולחרטתו, לעובדה שאישומים רבים הוסרו מכתב האישום המקורי, ולכך שמדובר בעבירות שבוצעו לפני זמן רב יחסית.

5. המערער טוען עוד, כי היה מקום לייחס משקל רב יותר לכך שהוא לא חשף את זהותה של הסוכנת, אלא רק אישר את זהותה (אם כי בכתב האישום המתוקן, שבאמור בו הודה המערער נכתב - שהמערער חשף את זהותה, ולא רק שהוא אישר אותה).

6. המערער מוסיף וגורס כי היה מקום לתת משקל רב יותר לתפקודו הטוב במשטרה לאורך השנים (כפי שמשתקף מההמלצות אותן קיבל), לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות (היותו נשוי ואב לשלושה ילדים ומצבו הבריאותי של אביו). מעבר לכך - המערער משיג גם על קנס הגבוה שהוטל עליו, שהינו לטענתו, "מכת מוות" עבורו ועבור משפחתו.

לבסוף, המערער טוען כי לא היה מקום להחמיר בעונשו, בשים לב לכך שנותני השוחד, מושא הערעור - לא הועמדו לדין פלילי, ולעובדה שהעונש שהושת עליו הינו לגישתו, חריג בחומרתו.

7. המשיבה מנגד, סומכת את ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא הנכבד, תוך שהיא חוזרת ומדגישה את חומרת העבירות אותן עבר המערער ואת התקופה הארוכה בת 7 השנים במהלכה הן בוצעו.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בטענותיו של המערער ובחומר שצורף להן, ולאחר שמיעת טענות באי-כוח הצדדים בדיון-אנו סבורים כי דין הערעור להידחות, כפי שיבואר מיד.

9. עבירת השוחד היא אכן מהחמורות שבעבירות עובדי הציבור, ובית משפט זה עמד על הדבר ב-ע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל (24.6.2009), שם התבטא השופט א' א' לוי כך:

"עובדי הציבור מצווים לפעול בניקיון כפיים... ציווי פשוט ויסודי זה נהיר וידוע לכל, וחרף זאת אנו נתקלים פעם אחר פעם במי שמתקשים לכבוש את יצרם, כאשר בסמכויות שניתנו להם הם עושים לביתם או כדי להיטיב עם אלה שביקרים הם חפצים. זאת ועוד, לא רק שאין הם כובשים את יצרם, אלא רואים בתפקידם קרדום לחפור בו למען רווחתם האישית וקידום עניינים שבינם לבין תפקידם הציבורי אין ולא כלום. תופעה זו קשה היא, ומדינה מתוקנת אינה יכולה ואסור לה להשלים עם קיומה".

(שם, בפיסקה 60)

10. חומרת עבירת השוחד, מקבלת משנה תוקף, במקרים בהם מדובר בשלמונים ובטובות הנאה אחרות, שאותם קיבל איש משטרה מעבריינים, זאת כאשר איש המשטרה מצווה, מתוקף תפקידו, להגן על הציבור מפניהם. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו בגדרי ע"פ 1910/09 זלאי נ' מדינת ישראל (21.10.2009) (והובאו הן על ידי בית המשפט קמא הנכבד, והן על ידי ב"כ הצדדים בדיון שנערך בפנינו). באותו מקרה, שאף בו נדון ענינו של בעל תפקיד במשטרה, אשר שיתף פעולה עם עבריינים, ועבר עבירות עם מאפיינים דומים לאלו שנעברו כאן (יחד עם עבירות נוספות, בהן: סחיטה באיומים והחזקת מקום לשם זנות והימורים) – נפסק כך:

"אין צורך להכביר מילים על חומרתן המופלגת של העבירות בהן חטא המערער, ואותן ביצע בעת שנמנה על שורות אנשי החוק. הוא חבר לעבריינים, סייע להם להתחמק מעונש, ומשראה כי טוב, אף פתח בעצמו בית בושט ובית הימורים תוך שהוא משלשל רווחים קלים לכיסו. מעשים מסוג זה עלולים לפגוע באמון הציבור במשטרה, ולהכתיים ציבור שלם העושה את מלאכתו נאמנה".

באותו מקרה – בית המשפט המחוזי הנכבד השית על הנאשם שם עונש של ארבע וחצי שנות מאסר בפועל (ת"פ 40067/07), בקובעו כדלקמן:

"העונש שראוי היה שיגזר על הנאשם בתמונה הכוללת של העבירות שפורטו לא היה אמור לפחות מ- 12 שנות מאסר בפועל. אולם, כאן נכנס לתמונה מצבו הבריאותי הקשה של הנאשם, שלאחר שנעצר, התפתחה אצלו תסמונת נפשית, הוא נכנס לדכאון קליני, אושפז בבתי חולים פסיכיאטרים, הטיפול שקיבל לא סייע לו ולכן טופל בנזעי חשמל, הוא ירד במשקל ומצבו הנפשי לא השתפר. מתוך התחשבות במצב זה וכן לאור העובדה שהנאשם שירת 17 שנה במשטרה וקיבל שבחים על אופן תפקודו, הגיעו הצדדים להסדר על פיו תסתפק התביעה בעתירה להטלת עונש מאסר בפועל בן 5 שנים, וההגנה תטען כרצונה".

במסגרת פסק הדין בערעור על גזר הדין הנ"ל, נאמר על ידי בית משפט זה כך: **"נכון היה להגיב [על מעשי הנאשם] בעונש חמור פי כמה מזה שהושת [עליו]"**.

11. גם בעניינו של המערער שלפנינו, מדובר במעשי עבירה שבוצעו על ידי איש משטרה ונמצאים במדרג הגבוה של העבירות בהן הורשע. בנסיבות אלו, קשה להפריז בפגיעה החמורה באמון הציבור שנגרמת משותפות בין גורמים עבריינים לגורמי אכיפת החוק. תדירות האירועים ומשכם פה (מעשי עבירה, אשר התפרסו כאמור על פני תקופה של כ-7 שנים), כמו גם העובדה שהמערער קיבל מעין "משכורת" חודשית מגורמים עבריינים תמורת שירותיו במשך כ-5 שנים – מהווים אף הן נסיבות המצדיקות את החמרת הענישה בעניינו. לכך יש להוסיף את העובדה שבעקבות שיחה של המערער עם מיכאל, נתבררה זהותה של הסוכנת הסמויה שפעלה באילת, ומלבד הפגיעה שגרמה שיחה זו לפעילות המשטרה – היה במעשה האמור כדי לסכן את שלומה של הסוכנת.

12. אמנם צודקת ב"כ המערער כי גזר הדין שניתן מצוי ב"קצה הרף" בנוף הפסיקתי הקיים במכלול הרלבנטי. יחד עם זאת, גם מעשיו של המערער ונסיבות ביצוען הינם חריגים בחומרתם. לפיכך, ולאור מה שפורט לעיל, אנו סבורים, כי אין בנסיבותיו האישיות, או בהמלצות שקיבל המערער מהממונים עליו בעת שירותו במשטרה – כדי להביא להתערבותנו בגזר הדין שהושת עליו. ערכאת הערעור תתערב בגזר הדין רק כאשר "הערכאה הדיונית נכשלה בטעות, או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים, בדרך כלל, בנסיבות דומות" (ראו: ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (3.2.1998); ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (3.7.2006); ע"פ 6877/09 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2012); ע"פ 4201/13 עבד אל רחמן שרכס נ' מדינת ישראל (29.5.2014)). ברי איפוא, כי נוכח חומרתם המאוד מיוחדת של המעשים בהם הודה המערער – לא ניתן לקבוע כי התקיימו פה אותן נסיבות המצדיקות התערבות של ערכאת הערעור.

13. באשר לטענת המערער בעניין הקושי, אשר הקנס שהושת בפסק הדין מערים עליו ועל בני משפחתו – בפני המערער פתוחה הדרך לפנות למנהל המרכז לגביית קנסות בבקשה לפרוס, או לדחות את תשלום הקנס, בהתאם לסעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

14. נוכח כל האמור לעיל – הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ט בטבת התשע"ה (20.1.2015).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת